

Warszawa, 23 maja 2017 r.

Pan
Franciszek Sałaciak
Prezes
Stowarzyszenia „Dolina Karpia”
ul. Rynek 2
32-640 Zator

Szanowny Panie Prezesie!

W nawiązaniu do pisma znak L.dz. 109/w/2017 w sprawie Priorytetu 4 Programu Operacyjnego „Rybnctwo i Morze”, poniżej przedstawiam stanowisko Instytucji Zarządzającej.

1. Prosimy o informację jak należy rozumieć pojęcie „utrzymania miejsca pracy”. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie wskazuje, że jako utrzymanie miejsca pracy należy rozumieć dotychczas zatrudnioną osobę, której miejsce pracy było zagrożone i prawdopodobnie byłoby utracone bez pomocy finansowej w ramach Priorytetu 4 "Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej zawartego w Programie Operacyjnym "Rybnctwo i Morze". Nie określa natomiast jakie dokumenty wnioskodawca powinien dostarczyć wraz z wnioskiem o dofinansowanie na potwierdzenie definicji utrzymania miejsca pracy. Instrukcja nie określa również sytuacji, w których miejsca pracy mogą zostać utrzymane. Nasuwają się więc pytania czy w przypadku jednoosobowej działalności gospodarczej istnieje możliwość utrzymania swojego miejsca pracy w formie samozatrudnienia spełniając jednocześnie wskazaną definicję? A także czy istnieje możliwość utrzymania miejsca pracy przez rolnika prowadzącego jednoosobowe gospodarstwo rybackie lub utrzymania miejsc pracy domowników, którzy zajmują się gospodarstwem rolnym wspólnie z wnioskodawcą? Jak w takim przypadku wyliczać EPC dla tego wnioskodawcy? Czy w przypadku wykazania utrzymania miejsca pracy Wnioskodawcą będzie musiał utrzymać całkowity stan zatrudnienia sprzed złożenia wniosku o dofinansowanie czy wystarczy, że utrzyma miejsce pracy dla osoby, *której miejsce pracy było zagrożone i prawdopodobnie byłoby utracone bez pomocy finansowej w ramach Priorytetu 4 "Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej zawartego w Programie Operacyjnym "Rybnctwo i Morze"* Instrukcja do WOD wskazuje, że przy tworzeniu miejsca pracy ogólna liczba pracowników

ma się zwiększyć między złożeniem wniosku o dofinansowanie a wnioskiem o płatność, natomiast nie wskazano tego warunku przy utrzymaniu miejsc pracy. Czy koszty zatrudnienia pracownika, o którym mowa powyżej w okresie realizacji operacji kosztami kwalifikowalnymi.

Wyjaśnienie pojęcia „utrzymanie miejsca pracy” znajduje się w § 1 punkt 21 wzoru umowy o dofinansowanie w ramach działania „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” objętego Priorytetem 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej.

Dokumenty jakie wnioskodawca powinien dostarczyć wraz z wnioskiem o dofinansowanie na potwierdzenie definicji utrzymania miejsca pracy zostały określone w części B.VII Informacja o załącznikach „Instrukcji wypełniania wniosku o dofinansowanie”.

Instytucja Zarządzająca wielokrotnie podczas szkoleń dla SW i LGD zwracała uwagę na fakt, że w polskim prawodawstwie samozatrudnienie to podjęcie działalności gospodarczej, a wyrażenie podjęcia można rozumieć tylko jako rozpoczęcie działalności. Zatem łączenie „utrzymania miejsca pracy” i „podjęcia działalności gospodarczej” jest nadużyciem.

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie” w punkcie A.III Pole 2 zawiera zapis: „- polega na świadczeniu pracy na rzecz beneficjenta przez członków rodziny pozostających we wspólnym gospodarstwie domowym, pod warunkiem, że pomiędzy beneficjentem a członkiem rodziny zostanie zawarta pisemna umowa”. Zatem akceptowane będzie zatrudnienie członka rodziny, ale beneficjent powinien zawrzeć z nim umowę.

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie w zakresie wskaźnika EPC zawiera zapis: „Monitorowanie na poziomie całego programu realizacji wskaźników odnoszących się do *liczby utworzonych miejsc pracy* lub *liczby utrzymanych miejsc pracy* lub *liczby utworzonych przedsiębiorstw*”, odnosi się do miejsc pracy utworzonych w związku z realizacją operacji objętej wnioskiem o dofinansowanie, w przeliczeniu na ekwiwalent pełnego wymiaru czasu pracy (EPC). Monitorowaniem na poziomie całego programu zajmuje się Instytucja Zarządzająca. Przedmiotowe informacje zostały ujęte w instrukcji ponieważ IZ będzie wymagać sprawozdawanie czasu pracy w danym miejscu pracy.

W przypadku utrzymania miejsc pracy, Komisja Europejska dotychczas nie wskazała wymogu zwiększenia całości zatrudnienia jak w przypadku utworzenia miejsc pracy. Instytucja Zarządzająca w sprawie obliczania utrzymanych miejsc pracy zajmuje stanowisko, że beneficjent, który we wniosku o dofinansowanie deklarował określoną liczbę utrzymanych miejsc pracy jest zobowiązany utrzymać liczbę jaką wskazał we wniosku o dofinansowanie.

Odnosnie kwalifikowalności kosztów zatrudnienia, uprzejmie informuje, że wynagrodzenie jest kosztem, który musi być kontynuowany również po zakończeniu okresu realizacji operacji, zatem potencjalny beneficjent musi zaplanować ten koszt we

własnym zakresie. Natomiast pomoc finansowa powinna być wykorzystana na stworzenie warunków do wykonywania pracy.

2. Prosimy o informację czy środki zaoszczędzone w wyniku aneksów do umów lub po wnioskach o płatność (np. w wyniku przetargu) będą wracały do LGD z możliwością wykorzystania w kolejnych naborach?

Informuję, że środki finansowe będą wracały do LGD z możliwością wykorzystania w kolejnych naborach.

3. Prosimy o informację czy planowane jest stworzenie ujednoliconego dla wszystkich LGD wzoru karty oceny zgodności z programem PO „RiM”? Stworzenie jednego wzoru z pewnością spowodowałoby wdrożenie jednolitego podejścia w zakresie oceny operacji z Programem. Jednocześnie zwracamy się z prośbą aby ewentualna Karta oceny zgodności z Programem nie była tak skomplikowana jak Karta oceny zgodności z PROW 2014-2020, która zawiera zbyt wiele niejasnych punktów oceny. Wyrażamy chęć pomocy przy konstruowaniu zapisów ww. Karty

Instytucja Zarządzająca nie planuje opracowania wzoru karty oceny zgodności z PO „Rybnactwo i Morze”.

4. Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie mówi, że *„Podjęcie działalności gospodarczej należy rozumieć jako podjęcie działalności gospodarczej w myśl ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej (Dz. U. z 2016 r. poz.1829, z późn. zm.)”*. W związku z tym prosimy o informację czy osoba ubezpieczona w KRUS może starać się o przyznanie pomocy w ramach podejmowania działalności gospodarczej (tworząc miejsca pracy dla siebie), a także czy wnioskodawca będąc ubezpieczonym w KRUS, chcący podjąć lub rozwinąć prowadzoną działalność gospodarczą, będzie musiał przejść na ZUS, czy będzie mógł opłacać tzw. „podwójny KRUS”?

Wydatkowanie środków pochodzących z Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w ramach priorytetu 4 musi być zgodne z polskim prawodawstwem zatem również z ustawą dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (t. j. Dz. U. z 2016 r. poz. 963 z późn. zm.)

5. W § 6 Rozporządzenia znajduje się zapis *„zdarzenia noszące znamiona klęski żywiołowej”*. W związku z powyższym prosimy o wyjaśnienie czy wystarczy, że wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie tylko opíše w/w sytuację noszącą znamiona klęski żywiołowej czy też zobowiązany będzie do załączenia wraz z wnioskiem o dofinansowanie dokumentu organu zewnętrznego, który potwierdzi zaistnienie szkody i wycenia ją?

Zgodnie z § 2 pkt. 3 rozporządzenia Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej z dnia 6 września 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działań wsparcie przygotowawcze i realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, w tym koszty bieżące i aktywizacja, objętych Priorytetem 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartym w Programie Operacyjnym „Rybacko i Morze” (Dz. U. poz. 1435), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie priorytetu 4” pomoc finansowa jest przyznawana między innymi na realizację celu polegającego na wspieraniu i wykorzystywaniu atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym operacje na rzecz łagodzenia zmiany klimatu. W ramach tego celu można realizować operacje polegające m.in. na przywracaniu lub zabezpieczaniu potencjału produkcyjnego sektora rybołówstwa i akwakultury lub odtwarzanie pierwotnego stanu środowiska obszarów rybackich i obszarów akwakultury, w przypadku jego zniszczenia w wyniku zdarzeń noszących znamiona klęski żywiołowej lub szkody spowodowanej działalnością chronionych gatunków zwierząt. Powyższe jest kontynuacją zapisów z PO RYBY 2007-2013, gdzie w ramach operacji polegającej na ochronie środowiska lub dziedzictwa przyrodniczego na obszarach zależnych od rybactwa w celu utrzymania jego atrakcyjności lub przywrócenia potencjału produkcyjnego sektora rybactwa, w przypadku jego zniszczenia w wyniku klęski żywiołowej wsparciem mogły być objęte działania podjęte przez Beneficjenta po wystąpieniu zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej. Wobec powyższego sprawdzone rozwiązania wypracowane w perspektywie 2007-2013 pozostają obowiązujące w obecnej perspektywie finansowej. Tym samym na potwierdzenie wystąpienia „zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej”:

1. Wnioskodawca we wniosku o dofinansowanie powinien szczegółowo rozpiąć poniesione szkody oraz specyfikację kosztów związanych z usuwaniem szkód powstałych w wyniku wystąpienia zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej,
2. Do wniosku o dofinansowanie Wnioskodawca dołącza wiarygodną dokumentację z oszacowania szkód np. w przypadku gdy gospodarstwo rybackie zostało poszkodowane w wyniku wystąpienia choroby zakaźnej ryb: decyzję Powiatowego Lekarza Weterynarii stwierdzającą ognisko choroby zakaźnej zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania wraz z zaleceniami z tym związanymi; protokół z dochodzenia epizootycznego i badań zwierząt sporządzony przez Powiatowego Lekarza Weterynarii dotyczący gospodarstwa rybackiego; opinię biegłego rzeczoznawcy, lub biegłego sądowego, dotyczącą szacowania szkód.

6. Według § 10 pkt 2 Rozporządzenia, „Do kosztów kwalifikowalnych operacji w ramach działania realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, o którym mowa w art. 62 ust. 1 lit. b rozporządzenia nr 508/2014, zalicza się również koszty związane z realizacją tej operacji lub jej części faktycznie poniesione przez beneficjenta przed dniem przyznania pomocy, lecz

nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2015 r.". W związku z powyższym prosimy o wyjaśnienie czy zapis ten pozwala wnioskodawcy przed dniem przyznania pomocy ponosić koszty związane z realizacją operacji lub jej części, które ujęte zostaną następnie w zestawieniu rzeczowo - finansowym i nie będą kosztami ogólnymi operacji?

Kosztami kwalifikowalnymi są koszty związane z realizacją operacji lub jej części poniesione przed dniem przyznania pomocy czyli przed dniem podpisania umowy o dofinansowanie, lecz nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2015 r. Koszty niekwalifikowalne zostały ujęte w § 11 rozporządzenia w sprawie priorytetu 4, a wspomniany termin jest wskazany w § 10 ust. 2. Należy podkreślić, że zgodnie z art. 65 ust. 6 rozporządzenia rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.) operacje nie mogą zostać wybrane do wsparcia z EFSI, jeśli zostały one fizycznie ukończone lub w pełni zrealizowane przed przedłożeniem wniosku o dofinansowanie.

7. W związku ze wskazaniem w §8 ust. 2 lit. a beneficjenta jakim jest podmiot prawa publicznego oraz zgodnie definicją za Rozporządzeniem Rady 1303/2013 i Dyrektywą 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego za podmiot prawa publicznego, zgodnie z drugim akapitem art. 1 ust. 9, uważany jest każdy podmiot: a) ustanowiony w szczególnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego, b) posiadający osobowość prawną oraz c) finansowany w przeważającej części przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty prawa publicznego; albo taki, którego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych podmiotów; albo taki, w którym ponad połowa członków organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, jednostki samorządu terytorialnego lub inne podmioty prawa publicznego.

Czy w związku z powyższym w kategorii „inne podmioty prawa publicznego” mieszczą się:

- 1) biblioteki, którym ustawa nadaje osobowość prawną (Ustawa o Bibliotekach)?**
- 2) ośrodki kultury lub zespoły placówek kultury (Ustawa o działalności kulturalnej)?**
- 3) spółka samorządu województwa prowadząca działalność gospodarczą (Stawy Milickie SA)?**

4) nadleśnictwa?

Pojęcie podmiotu prawa publicznego zostało ujęte w § 8 pkt 2 lit. a rozporządzenia w sprawie priorytetu 4 i określa podmiot uprawniony do uzyskania pomocy w ramach celu 5 „*powierzenie społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym oraz zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską*”, priorytetu 4 Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze”. Przepis ten odsyła do art. 2 pkt 16 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiające wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiające przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylające rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (Dz. Urz. UE L 347 z 20.12.2013, str. 320, z późn. zm.). Art. 2 pkt 16 rozporządzenia 1303/2013, stanowi że podmiot prawa publicznego to każdy podmiot prawa publicznego w rozumieniu art. 1 pkt 9 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady i każde europejskie ugrupowanie współpracy terytorialnej (EUWT) ustanowione zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1082/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady (*w sprawie europejskiego ugrupowania współpracy terytorialnej*), niezależnie od tego czy EUWT jest uznawany za podmiot prawa publicznego czy podmiot prawa prywatnego na podstawie odnośnych przepisów wykonawczych.

Jednak wymieniona wyżej dyrektywa została uchylona przez dyrektywę Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/24/UE w sprawie zamówień publicznych, uchylającą dyrektywę 2004/18/WE (Dz. U. L. 94 z 28.3.2014), w której znajduje się następująca definicja podmiotu prawa publicznego. Jest to podmiot, który posiada wszystkie poniższe cechy:

- a) został utworzony w konkretnym celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, które nie mają charakteru przemysłowego ani handlowego;
- b) posiada osobowość prawną; oraz
- c) jest finansowany w przeważającej części przez państwo, władze regionalne lub lokalne lub inne podmioty prawa publicznego; bądź jego zarząd podlega nadzorowi ze strony tych władz lub podmiotów; bądź ponad połowa członków jego organu administrującego, zarządzającego lub nadzorczego została wyznaczona przez państwo, władze regionalne lub lokalne, lub przez inne podmioty prawa publicznego.

Nawiązując do pytania o kategorie „inne podmioty prawa publiczne” poszczególnych podmiotów:

- 1) biblioteki – ustawa o bibliotekach (t. j. Dz. U. z 2012 r., poz. 642) osobowość prawną nadaje Bibliotece Narodowej. Biorąc pod uwagę definicję z dyrektywy 214/21/UE można zaliczyć ten podmiot do „innego podmiotu prawa publicznego”, jednak odnośnie pozostałych biblioteki, należy przeprowadzać indywidualne analizy.

2) ośrodki kultury lub zespoły placówek kultury działające zgodnie z ustawą z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (t. j. – Dz. U. z 2017 r., poz. 862) mają osobowość prawną, więc z uwagi na to, że zostały utworzone w celu zaspokajania potrzeb w interesie ogólnym, jak również jeśli są finansowane ze środków publicznych, można je zaliczyć do „innych podmiotów prawa publicznego”.

3) Stawy Milickie SA – są podmiotem utworzonym przez władze regionalne, posiadają osobowość prawną, jednak w opinii IZ nie zaspokajają potrzeb w interesie ogólnym, celem powstania podmiotu jest osiągnięcie zysku, zatem nie stanowią „innego podmiotu publicznego”.

4) nadleśnictwa – spełniają warunki określone w podpunkcie a) i c), ale zgodnie z art. 32 ustawy z dnia 28 września 1991 r. o lasach (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 788), jako część Lasów Państwowych nie posiadają osobowości prawnej, co za tym idzie nie spełniają warunków zawartych w definicji „innego podmiotu prawa publicznego”.

8. W związku ze wskazaniem w § 4-6 Rozporządzenia wnioskodawcy jako: osoby fizycznej, osoby prawnej lub jednostki organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej (na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, zwanej dalej "ustawą o EFMR"), prosimy o udzielenie odpowiedzi czy osobą prawną może być spółka samorządu województwa prowadząca działalność gospodarczą (np. Stawy Milickie SA), w szczególności jeśli spełnia warunek podmiotu prawa publicznego?

W świetle informacji zawartych w punkcie 7 podmiot Stawy Milickie SA nie spełnia warunków podmiotu prawa publicznego. Spółka akcyjna nabywa osobowość prawną zgodnie z art. 12 ustawy z dnia 15 września 2000 r. Kodeks spółek handlowych (t. j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1578).

9. W związku ze wskazaniem w § 7 Rozporządzenia możliwości ubiegania się o wsparcie przez wnioskodawców jakimi są: jednostki samorządu terytorialnego i jednostki organizacyjne podległe tym jednostkom oraz organizacjom pozarządowym w rozumieniu przepisów o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, których celem statutowym jest działalność na rzecz rozwoju sektora rybołówstwa i akwakultury, prosimy o udzielenie odpowiedzi:

a) Czy jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej są szkoły jako jednostki pomocnicze prowadzone przez gminę/powiat? Czy na te jednostki przypada osobny limit?

b) Czy jednostką organizacyjną nieposiadającą osobowości prawnej są szkoły jako jednostki pomocnicze prowadzone przez właściwe ministerstwo (np. Technikum Leśne w Miliczu)? Czy na te jednostki przypada osobny limit?

Przepis zawarty w § 7 rozporządzenia w sprawie priorytetu 4, stanowi doszczegółowienie celu zawartego w § 2 pkt 4: „*propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego.*” Zgodnie z intencją prawodawcy cel ten jest skierowany głównie do jednostek samorządu terytorialnego. Zgodnie z § 7 pkt 2 lit. a), podmiotami, które mogą ubiegać o pomoc finansową są:

- 1) jednostki samorządu terytorialnego (powiaty i gminy),
- 2) jednostki organizacyjne podlegające powiatom i gminom. Jeżeli akt prawa powszechnie obowiązującego, który reguluje funkcjonowanie danej grupy podmiotów przewiduje, że dany podmiot może w swej strukturze wyodrębnić jednostki organizacyjne i jednostki takie zostały później wyodrębnione, to również takie jednostki organizacyjne mogą być beneficjentem pomocy w ramach priorytetu 4 PO „Rybacko i Morze”. Zatem, należy uznać, że muzea i inne jednostki kultury, szkoły, sołectwa, które zostały wyodrębnione w strukturze organizacyjnej danej osoby prawnej (gminy lub powiatu) mogą być beneficjentami pomocy w ramach priorytetu 4 PO „Rybacko i Morze” 2014-2020. Istotnym warunkiem udziału przedmiotowych podmiotów w priorytecie 4 PO „Rybacko i Morze” jest posiadanie zdolności prawnej, zgodnie z ustawą z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t. j. Dz. U. z 2017 r., poz. 459).
Wskazać jednak należy, że podmioty, które zostały wyodrębnione w strukturze organizacyjnej samorządu województwa nie mogą być beneficjentem osi 4 PO RYBY 2014-2020. Wynika to z faktu, że w przypadku zawarcia umowy o dofinansowanie operacji pojawiłaby się konieczność zawarcia umowy właściwie z samym sobą, tj. między samorządem województwa występującym jako instytucja pośrednicząca dla priorytetu 4 PO RYBY 2014-2020 a jednostką organizacyjną, która korzysta z osobowości prawnej tego samorządu.
- 3) organizacje pozarządowe w rozumieniu przepisów ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie, ale jednym z celów zawartych w statucie takich organizacji musi być działalność na rzecz rozwoju sektora rybołówstwa i akwakultury.

W związku z powyższym, uprzejmie informuję, że zgodnie z § 7 pkt 2 lit. a szkoła, która jest jednostką gminy lub powiatu może ubiegać się o pomoc, oczywiście jeśli posiada zdolność prawną, jednak szkoła prowadzona przez ministerstwo – nie.

Jeśli chodzi o limit finansowy, o którym mowa w § 7 pkt 2 lit c, uprzejmie informuję, że dotyczy on jednego wnioskodawcy. Zatem skoro wnioskodawcą może być gmina, a także szkoła prowadzona przez gminę (posiadająca zdolność prawną) limit nie sumuje się.

10. Prosimy o interpretację odnośnie możliwości realizacji operacji zgodnie z § 5 ust. 1 lit. c (wspieranie uczenia się osób związanych z sektorem rybołówstwa i akwakultury oraz wymianę przez takie osoby doświadczeń i dobrych praktyk) Rozporządzenia, przy jednoczesnym ubieganiu się o dofinansowanie na realizację operacji zgodną z zakresem a i b w przedmiotowym paragrafie?

Instrukcja wypełniania wniosku o dofinansowanie zawiera informację: „Należy wskazać poprzez wstawienie znaku X, jeden zakres, który wnioskodawca będzie realizował w ramach planowanej operacji. W ramach jednego zakresu może być realizowany jeden lub więcej podzakresów. W takim przypadku należy wskazać poprzez wstawienie znaku X przy planowanym(ych) do realizacji podzakresie(ach).”

Powyższy zapis należy rozumieć jako dopuszczenie sytuacji, w której dana operacja realizowana w ramach celów ujętych w § 2 rozporządzenia w sprawie priorytetu 4 może dotyczyć więcej niż jednego z zakresów ujętych w § 4 pkt 1, § 5 pkt 1, § 6 pkt 1, § 7 pkt 1. Jednak należy pamiętać o zgodności podmiotowej wnioskodawcy w poszczególnych zakresach.

11. §8 ust. 2 pkt. 2 lit. b umowy ramowej mówi o tym, że „50% środków finansowych na realizację LSR na utworzenie/utrzymanie miejsc pracy i utworzenie przedsiębiorstw”. W związku z powyższym prosimy o interpretację czy miejsca pracy utworzone lub utrzymane przez jednostki samorządu terytorialnego i jednostki im podległe oraz organizacje pozarządowe wliczają się do w/w limitu?

Informuję, że nie jest dopuszczalne udzielenie pomocy na operację polegającą na utworzeniu miejsca pracy lub utrzymaniu miejsca pracy przez jednostki samorządu terytorialnego. Absurdem byłoby udzielenie pomocy finansowej pochodzącej ze funduszy europejskich na utworzenie miejsca pracy, które de facto jest obciążeniem dla budżetu krajowego lub budżetów lokalnych.

12. Ponieważ Rozporządzenie MGMIŻŚ nie wskazuje żadnych rodzajów działalności gospodarczej, które byłyby wykluczone z dofinansowania, prosimy o informację czy planowane jest stworzenie katalogu działalności wykluczonych z możliwości ubiegania się o wsparcie, jak to ma miejsce w przypadku realizacji operacji w ramach PROW 2014-2020?

Instytucja Zarządzająca nie planuje stworzenia katalogu działalności wykluczonych z możliwości ubiegania się o wsparcie.

13. Jednym z warunków, zgodnie z art. 95 ust. 3 rozporządzenia nr 508/2015, do spełnienia aby wnioskodawca mógł ubiegać się o dofinansowanie w wysokości do 85% kosztów kwalifikowalnych jest to, że operacja powinna być realizowana przez zbiorowego beneficjenta. W związku z powyższym prosimy o wyjaśnienie pojęcia „zbiorowy beneficjent”. Innym warunkiem jest realizacja operacji w zbiorowym interesie. W związku z tym prosimy o wyjaśnienie w jaki sposób i na podstawie jakich dokumentów LGD powinna weryfikować czy dana operacja jest realizowana w interesie zbiorowym?

Przez **interes zbiorowy** należy rozumieć interes więcej niż jednego podmiotu, który jest ustalany zawsze na podstawie konkretnego stanu faktycznego. Interes zbiorowy

zawsze odnosi się do kręgu podmiotów, a nie do poszczególnego podmiotu. W tym przypadku, przez interes zbiorowy należy rozumieć nie tylko interes podmiotów otrzymujących wsparcie z PO RYBY 2014-2020, ale także takich podmiotów, które potencjalnie będą mogły skorzystać z efektów tego wsparcia lub staną się mimo woli jego adresatami.

Reasumując, interes zbiorowy oznacza szeroko rozumiany cel, który spaja i konstytuuje określoną grupę istniejących lub potencjalnych podmiotów zainteresowanych jego osiągnięciem.

Do podmiotów działających w interesie zbiorowym, należy również zaliczyć jednostki samorządu terytorialnego, które na mocy ustaw mają za zadanie zaspokajanie zbiorowych potrzeb.

Za **zbiorowego beneficjenta** w ramach Priorytetu 4, Instytucja Zarządzająca Programem Operacyjnym „Rybacko i Morze” 2014-2020, uznaje grupę podmiotów zainteresowanych osiągnięciem wspólnego celu, która może przybierać różne formy np. konsorcjum, spółka cywilna, organizacje rybackie.

Weryfikowanie spełnienia wymogów zawartych w art. 95 ust. 3 rozporządzenia 508/2014 powinno odbywać na podstawie dokumentu potwierdzającego zawarcie porozumienia pomiędzy podmiotami. W przypadku jednostek samorządu terytorialnego działanie w interesie zbiorowym jest nadane wprost w ustawie o samorządzie gminnym i ustawie o samorządzie powiatowym.

14. W wykazie załączników do wniosku o dofinansowanie nie ma dokumentu potwierdzającego prawo do dysponowania nieruchomością. W związku z powyższym czy wraz z wnioskiem o dofinansowanie należy złożyć dokument potwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością, na której realizowana będzie operacja? Jeśli tak, to czy dokument ten powinien określać prawo do dysponowania nieruchomością już na dzień składania wniosku, czy może to być umowa przedwstępna? Czy dokument ten powinien potwierdzać prawo wnioskodawcy do dysponowania nieruchomością na czas realizacji operacji czy cały okres związany z trwałością operacji?

Informuję, że dokument potwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością jest konieczny na etapie składania wniosku o dofinansowanie (w zależności od specyfiki operacji, a wykaz załączników we wniosku o dofinansowanie zostanie zaktualizowany).

15. §11 Rozporządzenia wskazuje katalog kosztów niekwalifikowalnych w ramach realizacji operacji. Nie ma w nim zapisów o kosztach związanych z promocją. W związku z tym prosimy o interpretację czy koszty związane z promocją firmy (np. strona internetowa, wizytówki, bannery itp.) będą mogły zostać uznane za kwalifikowalne?

Pomoc finansowa w ramach działania „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność” przyznawana jest na operacje zgodne z celami określonymi w § 2

Rozporządzenia MINISTRA GOSPODARKI MORSKIEJ I ŻEGLUGI ŚRÓDLĄDOWEJ z dnia 6 września 2016 r. w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty i zwrotu pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działań wsparcie przygotowawcze i realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność, w tym koszty bieżące i aktywizacja, objętych Priorytetem 4. Zwiększenie zatrudnienia i spójności terytorialnej, zawartym w Programie Operacyjnym "Rybacko i Morze", tj.:

- 1) podnoszenie wartości produktów, tworzenie miejsc pracy, zachęcanie młodych ludzi i propagowanie innowacji na wszystkich etapach łańcucha dostaw produktów w sektorze rybołówstwa i akwakultury;
- 2) wspieranie różnicowania działalności w ramach rybołówstwa przemysłowego i poza nim, wspieranie uczenia się przez całe życie i tworzenie miejsc pracy na obszarach rybackich i obszarach akwakultury;
- 3) wspieranie i wykorzystywanie atutów środowiska na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym operacje na rzecz łagodzenia zmiany klimatu;
- 4) propagowanie dobrostanu społecznego i dziedzictwa kulturowego na obszarach rybackich i obszarach akwakultury, w tym dziedzictwa kulturowego rybołówstwa i akwakultury oraz morskiego dziedzictwa kulturowego;
- 5) powierzenie społecznościom rybackim ważniejszej roli w rozwoju lokalnym oraz zarządzaniu lokalnymi zasobami rybołówstwa i działalnością morską.

Wszelkie wydatki poniesione w związku z realizacją operacji powinny bezpośrednio przyczyniać się do osiągnięcia jednego z powyższych celów, a zdaniem Instytucji Zarządzającej promocja firmy, indywidualnych przedsiębiorców, ich produktów czy usług nie wpisuje się w żaden z nich.

Jednocześnie należy przypomnieć, iż zgodnie z rozporządzeniem nr 508/2014, rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 763/2014 z dnia 11 lipca 2014 r. ustanawiającym zasady stosowania rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 508/2014 w sprawie Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego w odniesieniu do charakterystyki technicznej działań informacyjnych i promocyjnych oraz wytycznych dotyczących reprodukcji symbolu Unii (Dz. Urz. UE L 209 z 16.07.2014, str. 1) oraz, jeżeli dotyczy – Księgą wizualizacji znaku Programu Operacyjnego „Rybacko i Morze” opublikowaną na stronie internetowej administrowanej przez ministra właściwego do spraw rybołówstwa, beneficjent, podpisując umowę o dofinansowanie w ramach działania „Realizacja lokalnych strategii rozwoju kierowanych przez społeczność”, zobowiązuje się do prowadzenia, w trakcie realizacji operacji, działań informacyjno-promocyjnych, informujących o celu realizowanej operacji oraz finansowaniu jej z EFMR.

16. Wnioskodawca w ramach planowanej operacji planuje przeprowadzenie remontu pomieszczenia, w którym zamierza prowadzić działalność gospodarczą. W związku z powyższym prosimy o interpretację czy kosztami kwalifikowalnymi mogą być w tym przypadku:

- a) zatrudnienia pracownika, który bierze bezpośrednio udział w realizacji operacji jest kosztem kwalifikowalnym (będzie wykonywał prace remontowe, a zatrudnienie osoby będzie stanowiło mniejszy koszt niż zlecenie usługi

remontowej firmie zewnętrznej, zakres obowiązków zostanie określony w umowie o pracę, udokumentowanie kosztu będzie na podstawie listy płac)?

- b) koszty zakupu paliwa do samochodu stanowiącego własność Wnioskodawcy, którym będą dostarczane materiały budowlane wykorzystywane do remontu?
- c) koszty amortyzacji samochodu, o którym mowa w lit. b na podstawie przeksięgowania kosztów z danego miesiąca?

Ad. a) pracę pracownika należy zaliczyć do nakładów rzeczowych operacji. Zgodnie z § 11 pkt 3) rozporządzenia w sprawie priorytetu 4 nakłady rzeczowe są kosztami niekwalifikowalnymi;

Ad. b) wskazany koszt w kontekście operacji w ramach priorytetu 4 jest niekwalifikowalny;

Ad. c) zgodnie z przepisem wymienionym w pkt b koszty amortyzacji nie są kosztami kwalifikowalnymi.

17. Wnioskodawca planuje ubiegać się o dofinansowanie w zakresie §4 Rozporządzenia (łańcuch dostaw). Czy kosztem kwalifikowalnym mogą być prace polegające na:

- remoncie stawu
- odmuleniu stawu,
- remont grobli w zakresie ułatwienia odłowów, sprzedaży bezpośredniej

Kwalifikowalność wydatków jest podstawową zasadą działania funduszy Unii Europejskiej. Jest ona rozpatrywana z punktu widzenia konkretnych wydatków dokonywanych w związku z realizacją projektu. Kwalifikowalność wydatków oznacza, że konkretny wydatek jest bezpośrednio związany z operacją oraz jest niezbędny do osiągnięcia jej celu. Wszelkie dodatkowe koszty bezpośrednio niezwiązane z celem operacji tzn. takie koszty, których zaniechanie nie zagraża realizacji celu operacji są niekwalifikowane. Zdaniem IZ do takich kosztów można zaliczyć odmulenie czy remont stawów, w przypadku realizacji operacji, która ma poprawić łańcuch dostaw.

W tym miejscu należy wskazać, iż zgodnie z § 19 rozporządzenia postępowanie w sprawie przyznania pomocy finansowej na realizację operacji w ramach działania realizacja lokalnych strategii [...] prowadzi zarząd województwa. Pełni on funkcję instytucji pośredniczącej i jest zobowiązany samodzielnej oceny złożonych wniosków przekazanych przez Rybackie LGD.

18. Na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego, pomoc przyznawana jest wnioskodawcy, który jest m.in. osobą prawną. W związku z powyższym prosimy o interpretację czy wnioskodawca będący spółdzielnią (Bank Spółdzielczy) może ubiegać się o wsparcie w ramach rozwijania działalności gospodarczej na realizację operacji polegającej na zakupie

bankomatów i rozmieszczeniu ich w miejscowościach na terenie LGD? W ramach operacji stworzone zostanie miejsce pracy bezpośrednio związane z obsługą w/w bankomatów.

Katalog beneficjentów Programu Operacyjnego „Rybacktvo i Morze” określa ustawa z dnia 10 lipca 2015 r. o wspieraniu zrównoważonego rozwoju sektora rybackiego z udziałem Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego (Dz. U. z 2015 r. poz. 1358 z późn. zm.). w myśl art. 11 pkt 1 w ramach programu operacyjnego pomoc jest przyznawana: osobie fizycznej, osobie prawnej lub jednostce organizacyjnej nieposiadającej osobowości prawnej.

Należy mieć na uwadze, że katalog dostępnych działań, a także podstawowe założenia dotyczące realizacji Lokalnych Strategii Rozwoju w ramach Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego ograniczają zakres możliwych do realizacji operacji. Tym samym operacja polegająca na stworzeniu sieci bankomatów na terenie objętym LSR w ocenie Instytucji Zarządzającej PO RYBY 2014-2020 nie wpisuje się w zakres możliwych do realizacji działań w ramach Priorytetu 4. Intencją prawodawcy nie było bowiem wspieranie sektora bankowego ale naturalnych beneficjentów Funduszu Morskiego i Rybackiego - przedstawicieli sektora rybackiego oraz mieszkańców obszarów, na których rybactwo i rybołówstwo stanowi lub stanowiło ważną gałąź gospodarki.

19. W nawiązaniu do pisma Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 28 lutego 2017 roku, znak sprawy: ROW.wrt.510.56.2017 (stanowiące załącznik do niniejszego pisma) ws. zmian postanowień umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność, prosimy o informację czy proponowane zmiany wynikające z przedmiotowego pisma będą również wprowadzone przez Ministra Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej.

Informuję, iż przedstawione w ww. piśmie zmiany w umowie ramowej przygotowane przez instytucję koordynującą instrument jaką jest Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi zostały uzgodnione z Ministerstwem Gospodarki Morskiej i Żeglugi Śródlądowej oraz Zarządami Województw będącymi instytucjami zarządzającymi programami i dotyczą całego systemu RLKS.

20. Prosimy o interpretację zapisów zawartych w § 10 pkt 3 ppkt 4 umowy o warunkach i sposobie realizacji strategii rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność. Zgodnie z zapisem „zmiana umowy oraz jej załączników nie może wpływać na zmniejszenie na wniosek LGD środków zaplanowanych do finansowania realizacji LSR do końca 2018 i 2021 roku w budżecie LSR, określonych w załączniku nr 1 do umowy”. Z zapisu wynika, że zmiana nie może wpływać na zmniejszenie środków do końca podanego okresu, a nie w danych przedziałach czasowych.

W związku z tym, czy możliwe jest przesunięcie środków z okresu 2019-2021 na okres 2016-2018? Nie zostaną zmniejszone środki zaplanowane do 2018 r., ani też

do 2021 r., bo łączna kwota zaplanowana do 2021 r. pozostanie taka sama. Jedyną różnicą jest wcześniejsze wydatkowanie środków.

Instytucja Zarządzająca PO RYBY 2014-2020 nie widzi przeszkód by akceptować proponowaną zmianę, gdyż środki finansowe do końca 2021 r. w ramach tego samego przedsięwzięcia nie ulegną zmianie.

2 powołaniem

Dyrektor Departamentu

Janusz Wrona

Sprawę prowadzi:

Renata Kaszewska-Mika nr tel. 22 583 89 22